

ԲՐԱՅԹ ԱՅԴԻԱՍ ՍՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Գրանցված է ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից 11.09.1995թ.,
գրանցման համար 79.020.00075, ՀՎՀՀ - 09703354

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Մեղրի, գ. Ագարակ, Ալավերդյան 10Ա

Բովանդակություն

Դեկավարության հայտարարություն.....	3
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական Հաշվետվություններին Կից Ծանոթագրություններ	12
1. Ընդհանուր տեղեկություններ.....	12
2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը.....	14
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը	18
4. Հիմնական միջոցներ.....	28
5. Տրված փոխառություններ	28
6. Ապրանքանյութական պաշարներ.....	29
7. Դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ.....	29
8. Դրամական միջոցներ	29
9. Այլ ակտիվներ.....	30
10. Կանոնադրական կապիտալ	30
11. Չուտ ակտիվներ և կապիտալի այլ տարրեր.....	30
12. Վարկեր և փոխառություններ	30
13. Հասույթ և վաճառքի ինքնարժեք	31
14. Այլ եկամուտներ	31
15. Իրացման ծախսեր.....	31
16. Վարչական ծախսեր	32
17. Այլ ծախսեր.....	32
18. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր	32
19. Ծահուքահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում).....	32
20. Հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ	33
21. Կապակցված կողմերի բացահայտում	33
22. Պայմանական պարտավորություններ և այլ.....	33

Ղեկավարության հայտարարությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման պատասխանատվության վերաբերյալ

Ղեկավարությունը պատասխանատու է «Բրայթ Այդիաս» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև Բիզնես) ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ներառում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը, սեփական կապիտալում փոփոխությունները և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (հետագայում նաև ՖՀՄՄ) համապատասխան պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բիզնեսի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բիզնեսը, ընդհատել նրա գործունեությունը, կամ եթե չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՄ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները պատկերացում կազմեն Բիզնեսի ֆինանսական վիճակի, տեղի ունեցած որոշակի գործարքների և իրադարձությունների ազդեցության մասին,
- Բիզնեսի գործունեության անընդհատությունն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

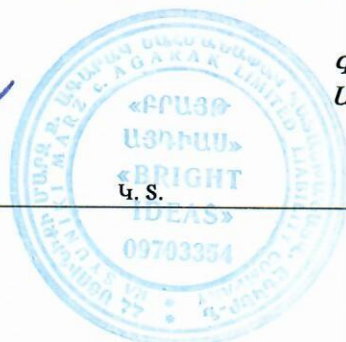
Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- ✓ Բիզնեսում ներքին վերահսկողության արդյունավետ և ողջամիտ համակարգ մշակելու, ներդնելու և պահպանելու համար,
- ✓ համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն Բիզնեսի գործառնությունները արտացոլելու, ներկայացնելու և ցանկացած ժամանակ Բիզնեսի ֆինանսական վիճակը ողջամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու համար, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռեն ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՄ-ներին,
- ✓ ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- ✓ Բիզնեսի ակտիվների անվտանգության ապահովման ուղղությամբ խելամիտ քայլերի իրականացման համար, և
- ✓ խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

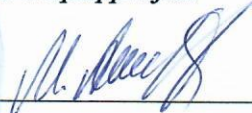
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները Բիզնեսի ղեկավարության կողմից հաստատված են 2022թ. հունիսի 28-ին:

Ստորագրված է «Բրայթ Այդիաս» ՍՊԸ -ի ղեկավարության կողմից / անունից:

Տնօրեն
Գ. Վարդանյան

Գլխավոր հաշվապահ
Ա. Մարտիրոսյան

«Լոնդոն Բիզնես Գրուպ» ՀՉ ՍՊԸ
ՀՀ, Երևան, Խորենացի 27ա/1
“London Business Group” JV LLC
27a Khorenatsi str., apt. 1, Yerevan, RA
Tel: (+37410) 541272, 560852
E-mail: audit@lbg.am
Web: www.lbg.am

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Բրայթ Այդիաս» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության
Ղեկավարությանը և Մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Բրայթ Այդիաս» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև Բիզնես) կից ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ., ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բիզնեսի ֆինանսական վիճակը 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ նաև ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (այսուհետ նաև ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բիզնեսից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (այսուհետ նաև ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

«Բրայթ Այդիաս» ՍՊԸ-ի 2021 թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունները առաջինն են, որոնք ենթարկվել են աուդիտի:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Բիզնեսի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Բիզնեսի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Բիզնեսը լուծարելու կամ Բիզնեսի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, որը այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող են ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բիզնեսի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար.
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը.
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բիզնեսի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորվել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բիզնեսին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

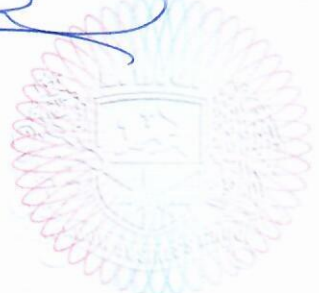
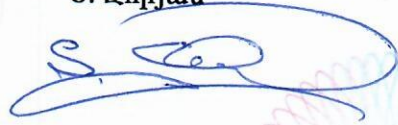
Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք ղեկավարությանը աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Լոնդոն Բիզնես Գրուպ» ՀՉ ՍՊԸ
28 հունիսի, 2022թ.

Աուդիտի ղեկավար
Գ. Մովսիսյան

Տնօրեն
Տ. Չոբյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4	657	850
Տրված փոխառություններ	5	6,345,470	6,523,419
<i>Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>		<u>6,346,127</u>	<u>6,524,269</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Ապրանքանյութական պաշարներ	6	3,506	890,428
Դեբիտորական պարտքեր	7	2,992,810	430,688
Տրված կանխավճարներ	7	129,509	1,512
Դրամական միջոցներ	8	268,855	215,082
Այլ ակտիվներ	9	3,755	3
<i>Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ</i>		<u>3,398,435</u>	<u>1,537,713</u>
Ընդամենը ակտիվներ		9,744,562	8,061,982
Կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	10	63,221	100
Զբաղիված շահույթ	11	3,866,014	1,262,428
<i>Ընդամենը կապիտալ</i>	11	<u>3,929,235</u>	<u>1,262,528</u>
Պարտավորություններ			
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	12	4,143,530	5,492,879
<i>Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		<u>4,143,530</u>	<u>5,492,879</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր	7	1,478,131	660,756
Ստացված կանխավճարներ	7	193,666	645,819
<i>Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ</i>		<u>1,671,797</u>	<u>1,306,575</u>
Ընդամենը պարտավորություններ		5,815,327	6,799,454
Ընդամենը կապիտալ և պարտավորություններ		9,744,562	8,061,982

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
Գ. Վարդանյան

28 հունիսի, 2022թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Ա. Մարտիրոսյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հասույթ	13	12,374,030	2,361,056
Վաճառքի ինքնարժեք	13	(7,638,270)	(1,384,652)
Համախառն շահույթ		4,735,760	976,404
Այլ եկամուտներ	14	809,695	1,129,502
Իրացման ծախսեր	15	(52,897)	(430)
Վարչական ծախսեր	16	(14,167)	(11,411)
Այլ ծախսեր	17	(831,711)	(1,114,679)
Գործառնական գործունեության արդյունք		4,646,680	979,386
Ֆինանսական եկամուտներ	18	402,836	253,066
Ֆինանսական ծախսեր	18	(331,527)	(232,048)
Ֆինանսական գործունեության արդյունք		71,309	21,018
Շահույթ / վնաս նախքան հարկումը		4,717,989	1,000,404
Շահութահարկ	19	(851,976)	(176,468)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		3,866,013	823,936

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
Գ. Վարդանյան

28 հունիսի, 2022թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Ա. Մարտիրոսյան

(Handwritten signature of A. Martirosyan)

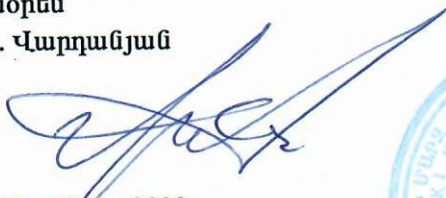
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Կանոնադրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
2020 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	100	438,492	438,592
Ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	823,936	823,936
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-
2020 թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ	100	1,262,428	1,262,528
2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	100	1,262,428	1,262,528
Ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	3,866,013	3,866,013
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	63,121	-	63,121
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	(1,262,427)	(1,262,427)
2021 թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ	63,221	3,866,014	3,929,235

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
Գ. Վարդանյան

28 հունիսի, 2022թ..

Գլխավոր հաշվապահ
Ա. Մարտիրոսյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ծանոթագր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Դրամական միջոցների սկզբնական մնացորդ	8	215,082	471,108
Գործառնական գործունեություն			
<i>Մուտքեր գործառնական գործունեությունից</i>			
Մուտքեր ապրանքների վաճառքից և մատուցված ծառայություններից		11,828,746	3,182,439
Այլ մուտքեր		16,990	4,429
<i>Ընդամենը մուտքեր գործառնական գործունեությունից</i>		<u>11,845,736</u>	<u>3,186,868</u>
<i>Ելքեր գործառնական գործունեությունից</i>			
Գնված ապրանքների ու նյութերի դիմաց ձեռքբերված աշխատանքների ու ծառայությունների դիմաց		6,689,884	1,795,311
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարումներ		231,629	60,494
Հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ		4,546	6,850
Այլ ելքեր		2,586,561	565,171
<i>Ընդամենը ելքեր գործառնական գործունեությունից</i>		<u>9,543,933</u>	<u>2,438,766</u>
Զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից		2,301,803	748,102
Ներդրումային գործունեություն			
<i>Մուտքեր ներդրումային գործունեությունից</i>			
Փոխառությունների վերադարձ		2,757,822	1,089,326
Տոկոսների ստացում և այլ մուտքեր		29,028	23,883
<i>Ընդամենը մուտքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		<u>2,786,850</u>	<u>1,113,209</u>
<i>Ելքեր ներդրումային գործունեությունից</i>			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		-	-
Փոխառությունների տրամադրում և այլ ելքեր		4,196,318	6,101,329
<i>Ընդամենը ելքեր ներդրումային գործունեությունից</i>		<u>4,196,318</u>	<u>6,101,329</u>
Զուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(1,409,468)	(4,988,120)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

(Շարունակություն)

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	Ճան- քագր.	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական գործունեություն			
<i>Մուտքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>			
Վարկերի և փոխառությունների ստացում		588,000	5,031,077
Այլ մուտքեր		63,121	-
<i>Ընդամենը մուտքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		<u>651,121</u>	<u>5,031,077</u>
<i>Ելքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>			
Վարկերի և փոխառությունների մարում		1,482,247	1,093,509
Վճարված շահաբաժիններ		-	-
<i>Ընդամենը ելքեր ֆինանսական գործունեությունից</i>		<u>1,482,247</u>	<u>1,093,509</u>
Չուտ հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		(831,126)	3,937,568
Դրամական միջոցների փոփոխություն		61,209	(302,450)
Արտարժույթային միջոցների փոխարժեքային տարբերության արդյունք		(7,436)	46,424
Դրամական միջոցների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	8	268,855	215,082

Կից ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Տնօրեն
Գ. Վարդանյան

28 հունիսի, 2022թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Ա. Մարտիրոսյան

Ֆինանսական Հաշվետվություններին Կից Ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Իրավական կարգավիճակը

«Բրայթ Այդիաս» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ՝ Բիզնես) հիմնադրվել է ՀՀ ԱՆ պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից 11.09.1995թ-ին՝ 79.020.00075 գրանցման համարով (ՀՎՀՀ 09703354): 02.08.1999-ին իրականացվել է Բիզնեսի կազմակերպատիրական տեսակի, սեփականության ձևի, անվանման փոփոխություն և կանոնադրական կապիտալի վերաբաշխում: Կանոնադրության վերջին փոփոխությունը գրանցված է 23.12.2021թ-ին, ինչի հիմքում ընկած է եղել ընկերության կոնանադրական կապիտալի ավելացումը և կանոնադրության փոփոխության գրանցումը:

Բիզնեսի գործունեության և իրավաբանական հասցեն.

Բիզնեսի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Մեղրի, գ. Ագարակ, Ալավերդյան 10Ա հասցեն: Բիզնեսի փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, Կոտայքի մարզ, Աբովյան-Արզնի խճուղի թիվ 1/20/1/1 հասցեն:

Բիզնեսի կանոնադրական կապիտալը և մասնակիցները.

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 31.12.2021թ-ի դրությամբ կազմել է 63,221,350 դրամ: 31.12.2021թ-ի դրությամբ ընկերության միակ բաժնեմասը տեղաբաշխված և ամբողջությամբ վճարված է: Այն պատկանում է ընկերության միակ մասնակից Գարիկ Ռ-աֆիկի Վարդանյանին:

Բիզնեսի գործունեության առարկան.

Բիզնեսը զբաղվում է առևտրական գործունեությամբ՝ էներգետիկայի ոլորտում էլեկտրական մեքենասարքավորումների, հաստոցների, կայանների և հաշվիչների, շինարարական ապրանքների և շինանյութի, պահեստամասերի և այլ ապրանքների ՀՀ ներմուծմամբ և մեծածախ վաճառքով: Հանդիսանում է մի շարք արտասահմանյան կազմակերպությունների ներկայացուցիչն ու գործընկերը ՀՀ-ում: Իրականացնում է նաև էներգետիկայի բնագավառում նախագծային և սպասարկման, վերանորոգման ծառայությունների մատուցում: Ըստ կանոնադրության Բիզնեսի նպատակն է տնտեսական (առևտրային) գործունեության իրականացման միջոցով շահույթի ստացումը: Բիզնեսի գործունեության ժամկետը սահմանափակված չէ:

Բիզնեսի տնօրենը.

Ընկերության տնօրենն է Գարիկ Ռ-աֆիկի Վարդանյանը, որը Բիզնեսի գործադիր մարմնի ղեկավարն է հանդիսանում 04.05.2020թ-ից:

1.2 Արտաքին միջավայրը և Բիզնեսի գործունեությունը

Բիզնեսը իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա գործունեության վրա ուղղակի ազդեցություն ունեն Հայաստանի տնտեսական վիճակը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, կարող է լրացուցիչ բարդություններ ստեղծել Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ինչպես դիտվել է նախկինում, փաստացի կամ թվացյալ ֆինանսական խնդիրները կամ ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը հաճախ բացասական ազդեցություն են ունենում Հայաստանի ներդրումային միջավայրի և նրա տնտեսության ընդհանուր վիճակի վրա: Բիզնեսի ակտիվների վրա բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ ընդհանուր տնտեսական վիճակը, արժեթղթերի շուկայի ձևավորված չլինելը, օրենսդրական և աշխարհաքաղաքական փոփոխությունները, որոնք բոլորն էլ ունեն ակտիվների գնահատման, տոկոսադրույքների, ներդրողների ընդհանուր տրամադրվածության և որոշումների կայացման վրա ուղղակի ազդեցություն: Այս ամենը դուրս է Բիզնեսի վերահսկողությունից:

Երկրի ապագա տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղության վրա իրավական, կանոնակարգման և քաղաքական զարգացման հետ միասին զգալիորեն ազդում են կառավարության կողմից ընդունված հարկաբյուջետային և դրամավարկային քաղաքականությունները: Դեկլարությունը հնարավորություն չունի կանխատեսել բոլոր ապագա զարգացումները, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ տնտեսության վրա: Հետևաբար չի կարող կանխատեսել նաև դրանց հետևանքային ազդեցությունը Բիզնեսի գուտ ակտիվների արժեքի փոփոխության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են ընթացիկ գործառնական և բիզնես միջավայրի ազդեցությունը Բիզնեսի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարության գնահատումներից:

Տես նաև ծանոթագրություն 22:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ նաև ՀՀՄՄԽ) և Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ նաև ՖՀՄՄ) համաձայն:

Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ի համաձայն ներկայացնելու նպատակով ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում ներկայացվել են լրացուցիչ բացահայտումներ:

2.2 Դանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում, և որ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում գործունեությունը դադարեցնելու կամ էական կրճատելու մտադրություն կամ անհրաժեշտություն չկա: Հաշվետվությունների պատրաստման համար կիրառվել է սկզբնական արժեքի սկզբունքը, բացառությամբ այն դեպքերի, որոնց մասին նշված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է Բիզնեսի՝ 2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (համեմատական ամենավաղ տեղեկատվություն) ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Բիզնեսը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ՖՀՄՄ-ի համաձայն պատրաստելիս կիրառել է հետևյալ մոտեցումները.

- ✓ չի ճանաչել հողվածները որպես ակտիվ կամ պարտավորություն, եթե ՖՀՄՄ-ով թույլ չի տրվում այդպիսի ճանաչում,
- ✓ ճանաչել է այն ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց ճանաչումը պահանջվում է ՖՀՄՄ-ով,
- ✓ ՖՀՄՄ-ն կիրառվել է բոլոր ճանաչված ակտիվները և պարտավորությունները չափելիս:

2.3 Դեկավարության գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ-ների և ՀՀ հաշվապահական հաշվառման օրենսդրության պահանջով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Բիզնեսի դեկավարությունը կատարում է գնահատումներ, կանխատեսումներ և ենթադրություններ ապագա ժամանակաշրջանների վերաբերյալ: Այդ դատողությունները կիրառվում են ֆինանսական հաշվետվությունների ակտիվների ու պարտավորությունների չափման ժամանակ: Գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից:

Ստորև ներկայացված են այն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, քանի որ հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Գնահատումներ և ենթադրություններ՝ իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով, կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը ֆինանսական հաշվետվություններում:

Բիզնեսի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի:

1. Նույնական ակտիվի կան պարտավորության համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված);
2. Ուղղակի կամ անուղղակի դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1. կետում ներառվող գնանշվող գներից;
3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ՝ շուկայական տվյալների վրա չհիմնված:

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը հիմնվում է ամենացածր արժեքի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման գործում: Հաշվապահական գնահատումների արդյունքները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք տեղի են ունենում:

2.4 Գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետությունում գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է, որն էլ հանդիսանում է Բիզնեսի գործառնական արժույթը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով: Դեկլարացիայի համոզմամբ՝ այն լավագույնս է արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձություններն ու գործարքների տնտեսական էությունը և ամենահարմարն է Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար:

ՀՀ դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.5 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում

Բիզնեսը որոշել է պատրաստել համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ ենթագումարներով երկու առանձին հաշվետվությունների (ֆինանսական արդյունքների մասին առանձին հաշվետվություն, որին հետևում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն) փոխարեն:

2.6 Նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք կիրառելի են ընթացիկ տարվա համար

Բիզնեսը ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և արդեն ուժի մեջ մտած նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարկվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ ՀՀՄՍԽ կողմից գործող ստանդարտների վերաբերյալ թողարկված, սակայն դեռևս չգործող որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ նախօրոք չեն ներդրվել

Բիզնեսի կողմից: Որոշ այլ նոր թողարկված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ գործում են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան: Բիզնեսի ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ ապագա բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Բիզնեսի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ստորև ներկայացված նոր և վերանայված ՖՀՄՍ-ների կիրառման մասով Բիզնեսը վերլուծել է դրանց ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա՝ հիմք ընդունելով հատուկ փաստեր և հանգամանքներ, և կատարել համապատասխան բացահայտումներ:

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» ստանդարտի ազդեցությունը Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա բերված է սույն հաշվետվությունների Ծանոթագրություններ բաժնում: Նույն ամսաթվին ուժի մեջ մտած՝ ՖՀՄՍԿ 23 «Շահութահարկի հաշվառման մոտեցման անորոշություն» մեկնաբանությունը նշանակալի ազդեցություն չունի Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Այդուհանդերձ ՖՀՄՍԿ 23-ը տրամադրում է ուղեցույց այն բանի վերաբերյալ, թե ինչպես արտացոլել ՀՀՄՍ 12-ի համաձայն հարկերի հաշվառման մեջ անորոշությունների ազդեցությունը, այդ թվում անորոշ հարկային մոտեցումների առանձին դիտարկման հանգամանքը, հարկային մարմինների ստուգումների վերաբերյալ ենթադրությունները, հարկվող շահույթի կամ հարկային վնասի, հարկման բազաների և նմանատիպ ցուցանիշների որոշումը և փաստերի ու հանգամանքների փոփոխություններ ազդեցությունը:

Վարձակալության վճարների զիջումներ

2020թ-ի մայիսի 28-ին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկել է COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության վճարների զիջումներ՝ ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» ստանդարտում փոփոխությունը: Խորհուրդը փոփոխել է ստանդարտը՝ վարձակալներին ազատելով կորոնավիրուսային համավարակի անմիջական հետևանք հանդիսացող վարձակալության վճարների զիջմամբ պայմանավորված վարձակալության վերափոխումների հաշվառման վերաբերյալ ՖՀՄՍ 16-ի ուղեցույցի կիրառումից: Օժանդակությունը նախատեսված չէ վարձատուների համար: Որպես գործնական մոտեցում վարձակալը կարող է ընտրել՝ չգնահատել՝ արդյոք կորոնավիրուսային համավարակով պայմանավորված վարձավճարի զիջումը վարձակալության պայմանագրի վերափոխում է, թե ոչ: Նման ընտրություն իրականացրած վարձակալը հաշվառում է կորոնավիրուսային համավարակի հետևանքով վարձակալության վճարի զիջման հետ կապված ցանկացած փոփոխություն այնպես, ինչպես կհաշվառեր փոփոխությունը համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի, եթե այն չլիներ վարձակալության վերափոխում: Այս մոտեցումը կարող է կիրառվել միայն այն դեպքում, երբ վարձավճարների զիջումը տեղի է ունենում որպես կորոնավիրուսային համավարակի ուղղակի հետևանք, և եթե բավարարված են ստորև նշված բոլոր պայմանները՝

- վարձակալության վճարների փոփոխությունը հանգեցնում է վարձակալության վերանայված հատուցման, որն ըստ էության նույնն է կամ ավելի ցածր է, քան փոփոխությանը անմիջապես նախորդող վարձակալության հատուցումը.
- վարձակալական վճարների ցանկացած կրճատում ազդում է միայն այն վարձավճարների վրա, որոնց վճարումները նախատեսված են 2021թ-ի հունիսի 30-ին կամ դրանից շուտ (օրինակ՝ վարձակալության վճարի զիջումը կարող է բավարարել այս պայմանին, եթե այն հանգեցնում է վարձակալության վճարների կրճատման մինչև

2021թ-ի հունիսի 30-ը և վարձակալության վճարների հետագա աճի 2021թ-ի հունիսի 30-ից հետո)։

- Վարձակալության պայմանագրի այլ դրույթներում և պայմաններում բովանդակային փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել։

Բացառության կիրառումը վարձակալի կողմից թույլատրվում է, բայց չի պարտադրվում։

Վարձակալության վճարների զիջումների հաշվառումը, որոնք հաշվառված չեն որպես վարձակալության վերափոխումներ

ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունը հստակ ուղեցույց չի տալիս այն մասին, թե ինչպես է վարձակալը հաշվառում վարձակալության վճարի զիջումը՝ նկարագրված մոտեցումը կիրառելիս։ Նշվում է, որ ընտրություն կատարելիս վարձակալը վարձակալության վճարների ցանկացած փոփոխություն, որն առաջացել է կորոնավիրուսային համավարակի հետ կապված վարձավճարների զիջումից, հաշվառում է նույն կերպ, ինչպես կհաշվառեր փոփոխությունը ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն, եթե փոփոխությունը չլիներ վարձակալության վերափոխում։ Կան որպես վարձակալության վերափոխում չհաշվառվող վարձակալության վճարի զիջման մի քանի հնարավոր մոտեցումներ, այդ թվում.

1. Վարձակալության վճարների ներման կամ հետաձգման ձևով զիջման հաշվառում՝ որպես բացասական փոփոխական վարձակալության վճար,
2. Վարձակալության վճարների ներման կամ հետաձգման ձևով զիջման հաշվառում՝ որպես պայմանական չափանիշի բավարարում, որը ֆիքսում է նախկին փոփոխական վարձակալության վճարները,
3. Վճարների հետաձգման ձևով զիջման հաշվառում այնպես, կարծես վարձակալությունը փոփոխված չէ։

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Ներդրումներ ասոցացված կազմակերպություններում

Ասոցացված կազմակերպություններում ներդրումներից (եթե կան այդպիսիք) շահաբաժինների եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է Բիզնեսի՝ վճարումներ ստանալու իրավունքը: Նման դեպքերում ճանաչված եկամուտը պետք է ներառվի այլ եկամուտներում:

3.2 Հասույթի ճանաչումը

Ապրանքների վաճառքից հասույթը ճանաչվում է, երբ դրանք ֆիզիկապես հանձնվում են գնորդին իրենց սեփականության իրավունքի փոխանցմամբ:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է, երբ դրանց կատարումն իրականացված է, արդյունքները փոխանցված են պատվիրատուին, և կողմերը ստորագրել են դրանց վերաբերյալ փոխադարձ հաշվարկային փաստաթղթերը:

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք իրական արժեքով՝ գտված զեղչերից և իրացման հետ կապված հարկերից:

Ապրանքի վաճառքից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- Բիզնեսը գնորդին է փոխանցել կատարված աշխատանքների հետ կապված ռիսկերի և փոխհատուցումների մեծ մասը,
- Բիզնեսը չի պահպանում կառավարման այն չափի մասնակցություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Բիզնես,
- հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսերը:

3.3 Փոխառության ծախսեր

Փոխառության բոլոր ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել այդ ծախսերը, եթե դրանք չեն վերագրվում որակավորվող ակտիվներին:

3.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը ու արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման կամ կառուցման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և այդ հիմնական միջոցին ուղղակիորեն վերագրվող այլ ծախսումները:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Եթե կա որևէ հայտանիշ, որ տեղի է ունեցել ակտիվի մաշվածության դրույքաչափի, օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի էական փոփոխություն, ապա տվյալ ակտիվի մաշվածությունը վերանայվում է այնպես, որ ապագայում ճիշտ արտացոլի նոր ակնկալիքները:

Ըստ դասերի՝ հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները 2020 և 2021 ֆինանսական տարիների համար հետևյալն են.

Մեքենաներ և սարքավորումներ

- 5-8 տարի

Հողամասերի նկատմամբ մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցի վրա կատարված ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են այդ հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները՝ ներառյալ վերանորոգման ու պահպանման, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ վերանորոգման ծախսերը կապիտալացվում են և հիմնական միջոցների կազմում ներկայացվում են առանձին դասով: Դրանց նկատմամբ հաշվարկվում է մաշվածություն, օգտակար ծառայության ժամկետ է հանդիսանում վարձակալության ժամկետը:

3.5 Ներդրումային գույք

Ակտիվը՝ հողը կամ շենքը, որը պահվում է սեփականատիրոջ մոտ կամ ֆինանսական վարձակալության դեպքում՝ վարձակալի մոտ, ճանաչվում է որպես ներդրումային գույք՝ վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի կամ էլ միաժամանակ այդ երկու նպատակներով:

Ներդրումային գույքն առաջացնում է դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք մեծապես անկախ են կազմակերպության կողմից պահվող այլ ակտիվներից:

Բիզնեսի ներդրումային գույքը (բացառությամբ այն գույքի, որը համապատասխանում է վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշին) պետք է չափվի ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով): Գնված ներդրումային գույքի ինքնարժեքը ներառում է դրա գնման գինը և ուղղակիորեն վերագրելի ցանկացած ծախսում:

Ներդրումային գույքի (բացառությամբ այն գույքի, որը համապատասխանում է վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու չափանիշին) մաշվածությունը պետք է ճանաչվի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը:

Ներդրումային գույքի օգտակար ծառայության ժամկետը համընկնում է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի հետ:

3.6 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սահմանվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Դրանք ամորտիզացվում են իրենց օգտակար ծառայության ընթացքում: Եթե կա որևէ հայտանիշ, որ տեղի է ունեցել ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիայի դրույքաչափի, օգտակար ծառայության կամ մնացորդային արժեքի էական փոփոխություն, ապա ամորտիզացիան պետք է վերանայվի այնպես, որ արտացոլի նոր ակնկալիքները:

3.7 Ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բիզնեսի հիմնական միջոցները, ներդրումային գույքը և ոչ նյութական ակտիվները վերանայվում են՝ պարզելու, թե կա արդյոք որևէ հայտանիշ, որ տվյալ ակտիվները կրել են արժեզրկումից կորուստներ: Եթե առկա է հնարավոր արժեզրկման որևէ հայտանիշ, ապա արժեզրկվող ակտիվի (կամ կից ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարն ավելի ցածր է հաշվեկշռային արժեքից, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումար, իսկ արժեզրկումից կորուստն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Նույն կերպ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պաշարները գնահատվում են՝ պաշարների յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ համանման հոդվածների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գնի, հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելով: Եթե պաշարների որևէ հոդված (կամ համանման հոդվածների խումբ) արժեզրկվել է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման ու վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը համապատասխանաբար հակադարձվում է, ապա ակտիվի (կամ կից ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված, գնահատված արժեքը (պաշարների դեպքում՝ վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները), բայց այնպես, որ ավելացված արժեքը չգերազանցի այն գումարը, որը սահմանված կլիներ, եթե ակտիվի (կից ակտիվների խմբի) արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ նախորդ տարիների համար: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.8 Վարձակալություններ

Բիզնեսը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ» ստանդարտը 2019թ-ի հունվարի 1-ից: ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի կիրառման մասով օգտագործվել է փոփոխված հետընթաց մոտեցումը, համաձայն որի ստանդարտը սկզբնապես կիրառելու կուտակային հետևանքը ճանաչվում է չբաշխված շահույթում՝ 2019թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ:

Նախկինում Բիզնեսը պայմանագրի սկզբում որոշում էր, թե արդյոք համաձայնությունը հանդիսանում էր վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում էր վարձակալություն՝ ՖՀՄՍ 4 Մեկնաբանություն 4-ի՝ «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում» համաձայն: ՖՀՄՍ 16 ստանդարտին անցմամբ պայմանագրի սկզբում Բիզնեսը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն այն դեպքերում, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման և հսկողության իրավունքը: Որպես վերոնշյալ գնահատման հիմք Բիզնեսը օգտագործում է ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի վարձակալության սահմանումը:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտին անցնելիս Բիզնեսը օգտվել է գործնական բնույթի պարզեցումից, որը թույլ է տալիս չվերանայել վարձակալության գործարքների բացահայտման համար նախկինում իրականացրած գնահատման արդյունքները: Այդ իսկ պատճառով ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի վարձակալության սահմանումը կիրառվել է միայն այն պայմանագրերի

նկատմամբ, որոնք կնքվել կամ փոփոխվել են 2019թ-ի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո: Նախկինում Բիզնեսը վարձակալությունը դասակարգվում էր որպես ֆինանսական բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխանցվում էին վարձակալված ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մնացած բոլոր վարձակալությունները դասակարգվում էին որպես գործառնական վարձակալություն: Ֆինանսական վարձակալությամբ պահվող ակտիվների նկատմամբ իրավունքները ճանաչվում էին որպես ակտիվներ՝ վարձակալված գույքի իրական արժեքին հավասար գումարով (կամ եթե ավելի ցածր էր, նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով)՝ վարձակալության սկզբի դրությամբ: Վարձատուի նկատմամբ ունեցած համապատասխան ֆինանսական պարտավորությունը ներառվում էր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ՝ որպես ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն: Վարձավճարները հավասարապես բաշխվում էին ֆինանսական վճարի և չվճարված պարտավորության նվազեցման միջև այնպես, որ ստացվեր հաստատուն տոկոսադրույք ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի նկատմամբ: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վճարվելիք վարձավճարները հաշվվում էին շահույթում կամ վնասում՝ վարձակալության տևողության նկատմամբ՝ գծային հիմունքով:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի պահանջների համաձայն Բիզնեսը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ որպես առանձին հոդված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ: Վարձակալության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների հաշվեկշռային արտացոլումը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ վարձակալության գծով մնացած վարձավճարների ներկա արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ զեղչված Բիզնեսի կողմից գնահատված լրացուցիչ փոխառության դրույքով՝ 10% (գնահատման հիմքում ընկած են տարբեր արտաքին ֆինանսավորման աղբյուրներից առաջարկվող տոկոսադրույքները՝ կատարելով ճշգրտումներ և միջինացում): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, այն գումարով, որը հավասար է վարձակալության գծով պարտավորությանը՝ ճշգրտված վարձակալության գծով կատարված կանխավճարներով կամ հաշվեգրված վարձավճարներով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության ժամկետը ընդունելով որպես օգտակար ծառայության ժամկետ:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտով սահմանված գործնական բնույթի պարզեցումներ կիրառելու հնարավորությունը իրացնելով՝ Բիզնեսը չի ճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ այն վարձակալությունների համար, որոնց ժամկետը կազմում է մինչև 12 ամիս, կամ վարձակալության հիմքում ընկած ակտիվը փոքրարժեք է: Այս վարձակալությունների հետ կապված վարձավճարների գծով ծախսերը Բիզնեսը ճանաչում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի 18-րդ կետի համաձայն՝ Բիզնեսը պետք է որոշի վարձակալության ժամկետը, որպես վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամանակաշրջան՝ հաշվի առնելով վարձակալության երկարաժամկետ կամ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնների առկայությունը: ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի «Բ» հավելվածի կիրառման ուղեցույցի Բ34 կետի համաձայն՝ «Վարձակալության ժամկետը որոշելիս և վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամկետի տևողությունը գնահատելիս՝ Բիզնեսը պետք է կիրառի պայմանագրի պայմանները և որոշի այն ժամանակաշրջանը, որի

ընթացքում պայմանագիրն ուժի մեջ է: Վարձակալությունը այլևս պարտադիր կատարման ուժ չունի, երբ վարձակալը և վարձատուն յուրաքանչյուրն իր հերթին ունի վարձակալությունը դադարեցնելու իրավունք առանց մեկ այլ կողմի թույլտվության՝ ոչ ավելի քան ոչ նշանակալի տուգանքի կիրառմամբ»: ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի «Բ» հավելվածի կիրառման ուղեցույցի Բ35 կետի համաձայն՝ «Եթե միայն վարձատուն ունի վարձակալությունը դադարեցնելու իրավունք, վարձակալության չեղյալ չհամարվող ժամկետը ներառում է այն ժամանակաշրջանը, որն ընդգրկվում է վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնը»:

ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություններ» ստանդարտին անցումը նշանակալի ազդեցություն չունի Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Բիզնեսի կնքած բոլոր վարձակալության պայմանագրերում ամրագրված է վարձատուի կողմից առավելագույնը 3 ամիս ժամկետում պայմանագիրը միակողմանի լուծելու իրավունք, ինչի արդյունքում, Բիզնեսի ղեկավարության գնահատմամբ, այն չունի 12 ամսվանից ավել ժամկետով վարձակալության իրավունքով օգտագործվող ակտիվներ:

3.9 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների սկզբնական արժեքը ներառում է պաշարների ձեռքբերման և արտադրման ծախսերը, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին ու գտնվելու վայր հասցնելու հետ կապված ծախսերը: Անավարտ և պատրաստի արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է նաև արտադրական վերադիր ծախսեր:

Իրացման գուտ արժեքը վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման (վերանորոգման) և վաճառքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ ծախսումները: Իրացման գուտ արժեքի գնահատումները հիմնվում են պաշարների իրացումից սպասվելիք գումարի՝ գնահատման պահին հասանելի առավել արժանահավատ վկայության վրա: Այդ գնահատումները կատարելիս հաշվի են առնվում այդ ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տեղի ունեցած դեպքերի հետ ուղղակիորեն կապված գների կամ ծախսումների տատանումները այնքանով, որքանով նման դեպքերը հաստատում են ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա պայմանները:

Յուրաքանչյուր հաջորդող ժամանակաշրջանում կատարվում է իրացման գուտ արժեքի նոր գնահատում: Երբ պաշարների ինքնարժեքի՝ մինչև իրացման գուտ արժեք իջեցման նախկին հանգամանքներն այլևս գոյություն չունեն, կամ երբ տնտեսական իրավիճակի փոփոխության արդյունքում առկա է հստակ վկայություն իրացման գուտ արժեքի բարձրացման վերաբերյալ, իջեցված գումարը հակադարձվում է այնպես, որ նոր հաշվեկշռային արժեքը հանդիսանա ինքնարժեքից և վերանայված իրացման գուտ արժեքից նվազագույնը (այսինքն՝ հակադարձումը սահմանափակված է սկզբնապես իջեցված գումարով):

Բիզնեսը ճշգրտում է պաշարների արժեքը մինչև վերականգնվող արժեք՝ դանդաղ շրջանառելի և վնասված պաշարների համար ստեղծելով «Ապրանքանյութական պաշարների փչացման և հնացման» պահուստ: Քանի որ Բիզնեսը տարեկան նվազագույնը 4 անգամ, այդ թվում տարեվերջին կատարում է ապրանքանյութական պաշարների մնացորդի գույքագրում և փաստացի ճշգրտում է ապրանքանյութական պաշարների մնացորդը՝ գտելով փչացած, հնացած և դուրսգրման ենթակա այլ ապրանքային արժեքներից, պահուստաֆոնդի իրական գումարը միշտ մոտ է լինում

գրոյական ցուցանիշին և էական ազդեցություն չի ունենում Բիզնեսի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Բիզնեսը պաշարների ինքնարժեքը որոշում է՝ կիրառելով «Առաջինը մուտք - առաջինը ելք (ԱՄԱԵ կամ FIFO)» բանաձևը: ԱՄԱԵ բանաձևով յուրաքանչյուր ապրանքային հոդվածի իրացման ինքնարժեքը որոշվում է համապատասխան ապրանքանյութական պաշարի հոդվածի ձեռքբերման կամ ներստեղծման հաջորդականությամբ՝ սկսած առաջին գործարքից:

3.10 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Բիզնեսը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից սկնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները՝ բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ ու ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով (շահույթի կամ վնասի միջոցով): Ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին սովորաբար գործարքի գինն է (այսինքն՝ վճարված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը): Սակայն, եթե վճարված կամ ստացված հատուցման մի մասը ֆինանսական գործիքի դիմաց չէ, այլ՝ ինչ-որ այլ բանի դիմաց, ապա Բիզնեսը պետք է չափի ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը: Օրինակ՝ անտոկոս երկարաժամկետ տրամադրած փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի իրական արժեքը կարելի է չափել որպես բոլոր ապագա դրամական մուտքերի ներկա արժեք՝ զեղչված համանման պարտքային վարկանիշով համանման գործիքների (համանման՝ արժույթի, ժամկետի, տոկոսադրույքի տեսակի և այլ գործոնների տեսանկյունից) համար շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքով (տոկոսադրույքներով):

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ արտացոլվելով զուտ գումարով միայն այն դեպքում, եթե Բիզնեսն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ֆինանսական ակտիվների ու ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- ✓ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,

- ✓ ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- ✓ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- ✓ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Բիզնեսի ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություններում: Բիզնեսը իր ոչ ընթացիկ ակտիվները՝ բաժնետոմսերը հաշվառում է անվանական արժեքով:

Ընդհանուր առմամբ, Բիզնեսի բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեքը կման գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Ֆինանսական ծախս» և «Ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

➤ Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած անհավաքագրելիության պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի անհավաքագրելիության պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Բիզնեսը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը (365 օրից ավել) ցուցանիչ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեքը կվաճակվի: Պահուստի գումարն ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի անհավաքագրելիության պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է որպես անհավանական, դուրս են գրվում:

➤ Մնացորդներ դրամարկղում և բանկում

Դրամական միջոցների մնացորդները ներառում են դրամարկղում կանխիկ միջոցներ, ցպահանջ ավանդներ (բանկային հաշիվների մնացորդներ) և դրամական միջոցների համարժեքներ (կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներ, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ):

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բիզնեսի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը՝ ներառյալ ֆինանսական

վարձակալության գծով պարտավորությունները, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով: Բիզնեսի ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացված են ծանոթագրություններում:

➤ Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այդ արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

➤ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը պարտավորություններ են, որոնք հաշվվում են վճարման սովորական պայմաններով և չեն կրում տոկոսներ: Արտարժույթով առևտրային կրեդիտորական պարտքերը վերաձևակերպվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարկումից օգուտները կամ վնասները ներառվում են այլ եկամուտներում կամ այլ ծախսերում:

3.11 Սեփական կապիտալ

Բիզնեսի կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.12 Հարկեր

Բիզնեսը հարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ընդհանուր կարգով:

Շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է ժամանակահատվածի հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է «շահույթ մինչև հարկումը» հասկացությունից՝ եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Բիզնեսի ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույքաչափերը:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին (բացառությամբ գործարար միավորումների) այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստացվի բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները և ակտիվները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Բիզնեսը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են համապատասխանաբար այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.13 Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ Բիզնեսը որևէ պարտավորություն է կրում (իրավական կամ փաստացի), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Բիզնեսից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և այդ պարտավորության գումարը արժանահավատորեն կարող է չափվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտավորությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե պահուստը չափվում է՝ օգտագործելով ներկա պարտավորության մարման համար գնահատված դրամական հոսքերը, ապա դրա հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է այդ դրամական հոսքերի ներկա արժեքը (այն դեպքերում, եթե ժամանակի մեջ դրամի ազդեցությունն էական է):

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Աշխատակիցների չօգտագործված արձակուրդային գումարների չափով ստեղծված պահուստը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճշգրտման միջոցով:

3.14 Արտարժույթ

Արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվել են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (հետագայում՝ ԿԲ) կողմից սահմանված միջին հաշվարկային փոխարժեքները:

Արտարժույթի տեսակ	31.12.2021թ-ի դրությամբ	31.12.2020թ-ի դրությամբ
1 ԱՄՆ դոլար	480.14 ՀՀ դրամ	522.59 ՀՀ դրամ
1 ԵՎՐՈ	542.61 ՀՀ դրամ	641.11 ՀՀ դրամ
1 ՌԴ ռուբլի	6.42 ՀՀ դրամ	7.02 ՀՀ դրամ

Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես այլ եկամուտ կամ ծախս:

3.15 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Բիզնեսը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բիզնեսը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Բիզնեսը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

4. Հիմնական միջոցներ

ՀՀ հազ. դրամներով	Սարքավորումներ	Ընդամենը
Արժեքը		
31 դեկտեմբեր 2020թ.	963	963
Ավելացումներ	-	-
Պակասեցումներ	-	-
31 դեկտեմբեր 2021թ.	963	963
Կուտակված մաշվածք		
31 դեկտեմբեր 2020թ.	113	113
Տարվա հատկացումներ	193	193
Պակասեցումներ	-	-
31 դեկտեմբեր 2021թ.	306	306
Հաշվեկշռային արժեք		
31 դեկտեմբեր 2020թ.	850	850
31 դեկտեմբեր 2021թ.	657	657

5. Տրված փոխառություններ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամպեր ՓԲԸ-ին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	11,657	100,000
Ամպեր ՓԲԸ-ին ԱՄՆ դոլարով տրված փոխառություն	-	267,461
Արմհոլդինգ ՓԲԸ-ին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	381,470	329
Հովսեփ Հովեյանին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	-	120,000
S-Մետալ ՓԲԸ-ին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	10,197	-
Ռոսկաբել Արմենիա ՓԲԸ-ին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	50,822	-
S-Քնսթրաքշն ՓԲԸ-ին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	50,298	-
Ինս Էլեկտրո ՍՊԸ-ին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	169,166	-
Գարիկ Վարդանյանին ՀՀ դրամով տրված փոխառություն	1,510,498	551,900
Գարիկ Վարդանյանին ՌԳ ուրբով տրված փոխառություն	364,643	-
Santerna Holdings Limited ընկերությանը եվրոյով տրված փոխառություն	3,796,719	5,483,729
Ընդամենը	6,345,470	6,523,419

6. Ապրանքանյութական պաշարներ

ՀՀ հազ. դրամներով	Ապրանքներ	Ընդամենը
31 դեկտեմբեր 2020թ.	890,428	890,428
31 դեկտեմբեր 2021թ.	3,506	3,506

7. Դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքեր և կանխավճարներ

7.1 Դեբիտորական պարտքեր և տրված կանխավճարներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վաճառքների գծով	2,992,810	430,688
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեին	-	-
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր	2,992,810	430,688
Տրված կանխավճարներ	129,509	1,512

7.2 Կրեդիտորական պարտքեր և ստացված կանխավճարներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարներին	626,472	465,983
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	851,659	194,649
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	-	-
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	124
Ընդամենը	1,478,131	660,756
Ստացված կանխավճարներ	193,666	645,819

8. Դրամական միջոցներ

(ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ		
ՀՀ դրամ	21,192	2,409
Բանկային ընթացիկ հաշիվներ		
ՀՀ դրամ	57,516	193,291
Արտարժույթ	10,036	19,382
Բանկային ավանդներ		
ՀՀ դրամ	180,111	-
Ընդամենը	268,855	215,082

9. Այլ ակտիվներ

Բիզնեսի այլ ընթացիկ ակտիվները իրենցից ներկայացնում են ավելացված արժեքի հարկի հետաձգված գումարները և այլ գումարներ, որոնց մնացորդը 31.12.2021թ-ի դրությամբ կազմել է 3,755 հազ. դրամ, իսկ 31.12.2020թ-ի դրությամբ՝ 3 հազ. դրամ:

10. Կանոնադրական կապիտալ

Բիզնեսի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2021թ-ի դրությամբ կազմել է 63,221,350 դրամ: 31.12.2021թ-ի դրությամբ ընկերության միակ բաժնեմասը տեղաբաշխված և ամբողջությամբ վճարված է: Այն պատկանում է ընկերության միակ մասնակից Գարիկ Ռաֆիկի Վարդանյանին: Բիզնեսի մասնակիցների և նրանց բաժնեմասերի մասին տեղեկատվությունը տես «Ընդհանուր տեղեկություններ և իրավական կարգավիճակը» բաժնում:

11. Չուտ ակտիվներ և կապիտալի այլ տարրեր

01.01.2020թ-ի դրությամբ Բիզնեսի չբաշխված շահույթը կազմել է 438,492 հազ. դրամ, իսկ զուտ ակտիվները՝ 438,592 հազ. դրամ:

2020թ-ի ֆինանսական տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով արձանագրվել է շահույթ՝ 823,936 հազ. դրամի չափով, ինչի արդյունքում 31.12.2020թ-ի դրությամբ Բիզնեսի չբաշխված շահույթը կազմել է 1,262,428 հազ. դրամ, իսկ զուտ ակտիվները՝ 1,262,528 հազ. դրամ:

2021 ֆինանսական տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով արձանագրվել է շահույթ՝ 3,866,013 հազ. դրամի չափով, կատարվել է կանոնադրական կապիտալի համալրում՝ 63,121 հազ. դրամի չափով և հայտարարվել է 1,262,427 հազ. դրամ շահաբաժին, ինչի արդյունքում 31.12.2021թ-ի դրությամբ Բիզնեսի չբաշխված շահույթը կազմել է 3,866,014 հազ. դրամ, իսկ զուտ ակտիվները՝ 3,929,235 հազ. դրամ:

12. Վարկեր և փոխառություններ

	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		Տարեկան տոկոսադրույք
	Եվրո	Հազ. դրամ	Եվրո	Հազ. դրամ	
Երկարաժամկետ					
ԱյՂի Բանկ ՓԲԸ-ից ՀՀ դրամով ստացված վարկ	-	180,111	-	-	11.35%
Ամերիաբանկ ՓԲԸ-ից եվրոյով ստացված վարկ	7,011,226	3,804,361	8,567,765	5,492,879	6.5%
Գարիկ Վարդանյանից ստացված անտոկոս փոխառություն	-	1,000	-	-	0%
Ռոսկարել Արմենիա ՓԲԸ-ից ՀՀ դրամով ստացված փոխառություն	-	157,269	-	-	14%
Ինս Էլեկտրո ՍՊԸ-ից ՀՀ դրամով ստացված փոխառություն	-	789	-	-	14%
Ընդամենը երկարաժամկետ		4,143,530		5,492,879	

Եվրոյով վերցված վարկերը նույն տողում արտահայտված են ՀՀ դրամով՝ ՀՀ Կենտրոնական Բանկի միջին հաշվարկային փոխարժեքով:
Բիզնեսը հաշվեգրել է վարկերի և փոխառությունների տարևերջյան այն տոկոսները որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ վճարված չեն եղել, քանի որ կրում է դրանց պարտավորությունը:

13. Հասույթ և վաճառքի ինքնարժեք

Բիզնեսը զբաղվում է առևտրական գործունեությամբ՝ էներգետիկայի ոլորտում էլեկտրական մեքենասարքավորումների, հաստոցների, կայանների և հաշվիչների, շինարարական ապրանքների և շինանյութի, պահեստամասերի և այլ ապրանքների ՀՀ ներմուծմամբ և մեծածախ վաճառքով: Իրականացնում է նաև էներգետիկայի բնագավառում նախագծային և սպասարկման, վերանորոգման ծառայությունների մատուցում: 2021թ-ին Բիզնեսի իրացման ընդհանուր շրջանառությունը կազմել է 12,374,030 հազ. դրամ, համեմատության համար 2020թ-ին նույն ցուցանիշը եղել է՝ 2,361,056 հազ. դրամ: Վաճառված ապրանքների և մատուցված ծառայությունների, կատարված աշխատանքների ինքնարժեքը 2021թ-ին կազմել է 7,638,270 հազ. դրամ, իսկ 2020թ-ին՝ 1,384,652 հազ. դրամ:

14. Այլ եկամուտներ

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	<u>2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի</u>	<u>2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի</u>
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտներ	793,329	1,125,073
Այլ եկամուտներ	16,366	4,429
Ընդամենը	809,695	1,129,502

15. Իրացման ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	<u>2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի</u>	<u>2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի</u>
Հատուցումներ աշխատակիցներին	42,891	-
Տրանսպորտային ծախսեր	5,149	17
Այլ ծախսեր	4,857	413
Ընդամենը	52,897	430

16. Վարչական ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	5,236	9,242
Հիմնական միջոցների մաշվածք ու սպասարկման ծախսեր	193	113
Գործուղման ծախսեր	585	-
Փոստի ու հեռահաղորդակցման ծախսեր	252	70
Գրասենյակային ու տնտեսական ծախսեր	33	35
Խորհրդատվական ծախսեր	300	309
Բանկային ծախսեր և ապահովագրություն	7,568	1,626
Չփոխհատուցվող հարկեր	-	16
Ընդամենը	14,167	11,411

17. Այլ ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տույժեր և տուգանքներ	5,890	7
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ծախսեր	802,938	1,105,041
Այլ ծախսեր	22,883	9,631
Ընդամենը	831,711	1,114,679

18. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտներ	402,836	253,066
Վարկերի և փոխառությունների դիմաց հաշվեգրված տոկոսներ	(331,527)	(232,048)
Ընդամենը	71,309	21,018

19. Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

2021 և 2020 թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարիների շահութահարկի գծով ծախսի և ՀՀ-ում գործող հարկային դրույքաչափով բազմապատկված «Շահույթ նախքան հարկումը» ցուցանիշի միջև համեմատությունը ներկայացված է ստորև.

(Ներկայացված է ՀՀ հազ. դրամներով)	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շահույթ նախքան հարկումը	4,717,989	1,000,404
ՀՀ-ում սահմանված շահութահարկի դրույքաչափ 18%	849,238	180,073
Չմվագեցվող ծախսերի (չհարկվող եկամուտների) 18%	2,738	(3,605)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	851,976	176,468

20. Հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի, հազար դրամ

	Տարվա սկզբին		Շրջանառություն		Տարվա վերջին	
	Գերավճար	Ապառք	Վճարված	Հաշվարկված	Գերավճար	Ապառք
Հարկերի միասնական հաշիվ ¹	-	-	2,890,529	2,890,529	-	-
Շահութահարկ	-	147,070	221,267	851,976	-	777,779
Եկամտային հարկ	-	-	74,566	74,566	-	-
ԱԱՀ	-	47,574	2,458,912	2,485,205	-	73,867
Մոցապ վճար	-	-	459	459	-	-
Դրոշմանիշային վճար	-	5	190	198	-	13
Այլ պարտադիր վճարներ	-	-	269,740	269,740	-	-

¹ ՀՀ հարկային օրենսդրության համաձայն հարկերի վճարման և հարկային պարտավորությունների հաշվառման համար ստեղծվել է մեկ միասնական հաշիվ, որին էլ Բիզնեսը 2020 և 2021 թթ. կատարվել է իր հարկային վճարումները, բացառությամբ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին կատարվող հարկերի և այլ պարտադիր վճարների:

21. Կապակցված կողմերի բացահայտում

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտի, կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին, կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բիզնեսի կապակցված կողմերն են՝ մասնակիցները, ղեկավարությունը, ինչպես նաև նրանց հետ կապված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

31.12.2021թ-ի դրությամբ Բիզնեսը ունի ստացված անտոկոս փոխառություն իր միակ մասնակցից՝ 1,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով: Նույն ամսաթվի դրությամբ Բիզնեսը մասնակցին է տրամադրել անտոկոս փոխառություններ՝ 1,510,498 հազ. ՀՀ դրամի և 56,798,016.55 ՌԴ ռուբլու չափով, որը համարժեք է 364,643 հազ. ՀՀ դրամի:

Համեմատության համար 31.12.2020թ-ի դրությամբ մասնակցին տրված անտոկոս փոխառությունների մնացորդը կազմել է 551,900 հազ. դրամ:

2021թ-ին Բիզնեսի տնօրեն Գարիկ Վարդանյանի տարեկան աշխատավարձը կազմել է 1,177 հազ. դրամ:

22. Պայմանական պարտավորություններ և այլ

22.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Տնտեսական անբարենպաստ պայմանները և ներդրումների ցածր մակարդակը բացատրվում են 2020թ-ին Արցախի Հանրապետությունում տեղի ունեցած ռազմական բախումներով և դրանց հաջորդած հրադաքարի ռեժիմի պայմաններով, ներքաղաքական անկայուն վիճակով և իհարկե նույն

տարում ամբողջ աշխարհը պառալիզացրած COVID-19 համավարակով՝ պետությունների կառավարությունների կողմից սահմանված կրկնակի արգելափակումներով:

Պետք է ավելացնել նաև՝ որպես զարգացող շուկա Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայրը և համապատասխան ենթակառուցվածքները, որոնք գործում են ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հայաստանի տնտեսության առանձնահատկություններից են՝ բիզնեսի ոլորտում ու տնտեսության մեջ օտարերկրյա կապիտալի համեմատաբար փոքրածավալ ներգրավվածությունը, ինչպես նաև Հայաստանի տնտեսության մեկուսացված լինելը համաշխարհային տնտեսության համապատասխան սեկտորներից:

2020 և 2021 թթ. ընթացքում կորոնավիրուսի և նրա կանխարգելիչ միջոցառումների ազդեցությունները սահմանափակել են գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և դրա հետևանքով ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված և հաշվառված ցուցանիշներին: Իհարկե պետք է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ այս խնդիրը շարունակվում է և մնում է օրակարգային 2021թ-ին:

Այս հաշվետվությունները օգտագործողները պետք է իրենց դատողություններն անեն հաշվի առնելով դրանց պատրասման օրվա և այդ օրվան հաջորդող իրադարձությունները՝ կորոնավիրուսի և նրա կանխարգելիչ միջոցառումների ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների ցուցանիշների վրա, եթե կլինեն այդպիսիք, որոնք կարող են անհրաժեշտ համարվել: Մասնավորապես այնպիսի հարցերի վերաբերյալ ինչպիսիք են.

- ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատումը,
- արժեզրկման հետևանքով ակտիվների փոխհատուցվող գումարների գնահատումը,
- փոխառության ծախսումների կապիտալացումը,
- հասույթի գնահատման վերանայումը, անավարտ պայմանագրերի մասով ակտիվների արժեզրկումը,
- վարձակալության ժամկետների գնահատումը:

Ներկա պահին Հայաստանում տնտեսական դժվարությունների բացասական արտահայտման ձևերից են՝ ներդրումների ցածր մակարդակը, ֆինանսական միջոցների արտահոսքը, նվազ եկամուտը, արտաքին ֆինանսական կառույցների միջոցների նվազումը և Սփյուռքից դրամական միջոցների ներհոսքի կրճատումը:

2021 թ-ին Բիզնեսը ունեցել է բավարար շրջանառու միջոցներ՝ ի հաշիվ սեփական և փոխառու միջոցների, ինչպես նաև վարկերի:

22.2 Համավարակի ազդեցությունը

2020 թ-ի մարտի 11-ին Առողջապահության Համաշխարհային Կազմակերպությունը (ԱՀԿ) հայտարարեց, որ կորոնավիրուսի տարածումը կարող է բնութագրվել որպես համավարակ:

2020 և 2021 թթ. վիրուսը զգալի ազդեցություն է ունեցել համաշխարհային տնտեսության վրա: Կազմակերպություններն առնչվեցին կորցրած եկամուտների և խափանված մատակարարման շղթաների խնդիրների հետ: Չնայած նրան, որ որոշ երկրներ փորձեցին մեղմացնել սահմանափակումները՝ մեղմացումը աստիճանական են եղել, և կազմակերպությունների գործունեության ընդհատման արդյունքում միլիոնավոր աշխատակիցներ կորցրեցին իրենց աշխատանքը: Համավարակը զգալի անկայունության հանգեցրեց ամբողջ աշխարհի ֆինանսական և ապրանքային շուկաները: Տարբեր

երկրների կառավարություններ ձեռնարկեցին միջոցառումներ՝ տնտեսության տուժած ճյուղերին և կազմակերպություններին ֆինանսական և ոչ ֆինանսական օժանդակություն ցուցաբերելու համար:

Տնտեսական արգելափակումն ազդել է նաև կազմակերպությունների վարձակալության պայմանագրերի վրա: Հայաստանում կորոնավիրուսի տարածման պահից ի վեր ՀՀ Կառավարությունը ներկայացրել է COVID-19-ի հետևանքների չեզոքացման երկու տասնյակից ավել ծրագրեր, որոնցից մի մասն ուղղված են վիրուսի սոցիալական ազդեցության դեմ պայքարին, իսկ մնացած ծրագրերը՝ վիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացմանը:

22.3. Անընդհատ գործելու կարողությունը և անորոշությունները

Կազմակերպության 2021 թ-ի ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են համավարակի և հետպատերազմյան իրադարձությունների հետևանքով ֆինանսական ճշգրտումների ազդեցությունը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման օրվա դրությամբ, որը հնարավոր է եղել արժանահավատորեն գնահատել ՀՀ-ում:

Ըստ ղեկավարության գնահատման՝ առկա չեն անընդհատ գործելու էական անորոշություններ:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ անընդհատության հիմունքը կիրառելուց առաջ ղեկավարությունը գնահատել է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը՝ բացահայտելով դրանց վերաբերող հարցերը:

Ղեկավարությունը իր պարտքն է համարում նշել, քանի դեռ կան որոշակի անորոշություններ՝ համավարակի, տարածաշրջանային հակամարտությունների և ներքաղաքական իրադարձությունների, առկա են դրանց հետ կապված տարակուսանքներն ու ենթադրությունները, Կազմակերպությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե դրանք ինչ չափով կարող են ազդեցություն ունենալ նրա գործունեության, ակտիվների ու պարտավորությունների մնացորդային արժեքների վրա, եթե այդպիսի փաստեր ի հայտ կգային ապագայում և անհրաժեշտություն կառաջանար ճշգրտումներ անել Կազմակերպության 2021 թ-ի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Տես նաև ծանոթագրություն 1.2:

22.4 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Կազմակերպությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ճգնաժամի հետևանքով այս ռիսկը խիստ աճել է: Կորուստներից խուսափելու նպատակով Կազմակերպությունն ընդունել է քաղաքականություն, որի համաձայն արտադրանքի առաքումներ է կատարում միայն վճարումները հավաքագրելուց հետո, իսկ մեծ պատվերներն ընդունվում են միայն պատվիրատուներից կանխավճարի ստացման դեպքում:

22.5 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Բիզնեսի կապիտալը կազմված է կանոնադրական կապիտալից, պահուստային հիմնադրամից և չբաշխված շահույթից: Կազմակերպությունն օգտագործելով վարկային միջոցները իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որ ապահովի իր գործունեության անընդհատությունը՝ առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի օգուտը:

22.6 Իրական արժեք

Դեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

Այլ դեպքերում իրական արժեքը որոշվում է՝ վկայակոչելով շուկայական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ գեղջելով համապատասխան դրամական միջոցների հոսքերը՝ օգտագործելով նմանատիպ գործիքների գծով շուկայական տոկոսադրույք: Դեկավարության համոզմամբ, ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

22.7. Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման ներկա փուլում ապահովագրության շատ տեսակներ զարգացման սկզբնական փուլում են և լայնորեն չեն կիրառվում: Սա է պատճառը, որ Կազմակերպությունն ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման, ակտիվների կորստի կամ այլ անձանց կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքով վնասներ կրելու իրադարձություններից: Քանի դեռ Կազմակերպությունն ապահովագրված չէ համապատասխան ռիսկերից, առկա է ակտիվների կորստի կամ ոչնչացման վտանգ, ինչը կարող է անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ նրա գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Բացառություն են կազմում սեփականատերերի կողմից ավտոմեքենաների պարտադիր ապահովագրությունները, որոնք հատուցում են վթարի դեպքում երկրորդ կողմին (կողմերին) պատճառված վնասները:

Տնօրեն
Գ. Վարդանյան

28 հունիսի, 2022թ.

Գլխավոր հաշվապահ
Ա. Մարտիրոսյան